

В місяці травні ми, щодня збираємося у храмі, щоб у молитві висловити наші почуття благоговіння й вдячності перед Тією, Яка стала Матір'ю Сина Божого, ми розважаємо над значенням Пресвятої Богородиці в історії нашого спасіння, над її чеснотами, які є взірцем до наслідування для кожного християнина. Від сотворення людини на землі і до моменту приходу Спасителя пройшло багато віків. Ще тоді, коли наші прабадьки – Адам і Єва – після вчинення першого гріха зі страхом і трепетом слухали Божий присуд, – уже тоді в цьому присуді було обіцянка милості Божої до грішних людей: “Сім'я жінки зітре голову змія”. Це означало, що через багато років Той, Хто прийме тіло від Жінки, Хто буде народжений Жінкою, буде переможцем зла і диявола. Багаторазово Господь повторював людям цю обіцянку, щоб приготувати їх до прийняття Спасителя.

Святим людям Старого Завіту, які одержали від Бога дар пророцтва, було даровано бачити ясним і прозорливим духовним оком Матір Божу в прийдешніх віках. За тисячу літ до Різдва Христового псалмоспівець Давид в одному з своїх псалмів провіщає: “Стала Цариця праворуч Тебе, в ризи позолочені вдягнена, прикрашена” Пс. 44,10. Пророк Давид споглядає славу і велич Божої Матері. Він бачить Її, як Вона стоїть праворуч від Бога в сьайві слави. Він і такими словами провіщає про Пресвяту Діву: “Вся слава дочки Царя –в Ній самій” Пс. 44, 14. Пророк захоплюється тією внутрішньою духовною красою Божої Матері, перед якою вклоняються мільйони віруючих людських сердець і Яку Церква називає “чеснішою від херувимів і незрівнянно славнішою від серафимів”.

Більш як за 700 років до Різдва Христового іншому пророкові – Ісаї – було даровано бачити дівицтво Божої Матері. Усі ми знаємо слова цього натхненного пророцтва: “Ось Діва зачне в утробі і народить Сина, і дадуть ім'я Йому Еммануїл, що означає: з нами Бог”

Такими спасенними обіцянками Божими жили віруючі люди протягом багатьох століть старозавітної ночі. Не тільки до апостолів, але й до всіх нас звертається Спаситель зі словами: “Ваші очі блаженні, бо бачать, і вуха ваші, бо чують. Бо істинно кажу вам, що багато хто з пророків і праведників бажали бачити те, що ви бачите, і не бачили, і чути те, що ви чуєте, і не чули”.

Так, ми щасливіші за усіх старозавітних праведників і пророків: вони жили сподіваннями, а ми живемо вірою в здійснення всіх їхніх пророцтв! Протягом тисячоліть люди жили цими сподіваннями.

Нарешті, у призначений Богом час, здійснились усі пророцтва, зникли тіні Старого Завіту, настав світанок, а за ним зійшло на духовному небі Сонце правди, – зійшло, щоб ніколи не заходити. Це Сонце правди – наш Спаситель Ісус Христос.

Перед тим, як зійшло це Сонце, на небі з'явилась досвітня Зірка: це Та, Яку Церква оспівує словами: “Радуйся, Зірко, що являє Сонце!” Ранішня зірка сходить на нашому небі і зникає в променях сонця, що сходить. А ця Зоря не меркне і своїм світлом буде світити віруючим у безконечних віках.

Євангеліє розповідає нам про подію із земного життя Ісуса Христа, що радісно хвилює серце. Оточений народом Спаситель проповідував. Розкриті серця людей пожадливо вбирали в себе кожне слово Його проповіді. І ось з одного розчуленого і зворушеного проповіддю Христа серця, з уст невідомої жінки пролунали у цей момент слова: “Блаженне лоно, що Тебе носило і груди, що Тебе кормили!”. Це було перше вшанування Божої Матері, перше виявлення захоплення Тією, Яка народила Месію. Любов до Неї віруючих сердець і слава про Неї поширювалася з міста у місто, мірою того, як євангельська проповідь розширяла своє коло. Про те, як схилялися люди перед величчю і духовною красою Божої Матері, може засвідчити один із тих, хто навідав Її в Єрусалимі. Дионісій Ареопіт – знаменитий учений, навернений у християнство святим апостолом Павлом, завітав до Божої Матері в Єрусалимі через три роки після прийняття ним святого хрещення. Божа Мати була вже похилого віку. Ось що розповідає Дионісій про свої відвідини:

“Неймовірним здавалося мені, сповідаюсь перед Богом, щоб, крім Самого Бога, хтось був переповнений такою Божественною силою й дивною благодаттю. Богом свідчу, що, коли б я не мав у пам'яті й серці Божественного вчення, то я визнав би Діву за істинного Бога і склав би Їй поклоніння, належне Єдиному Істинному Богові, бо розум людський не може уявити собі вищої честі, слави, величі, духовної краси, ніж ті, які я бачив. Розум мій і серце знемоглися, споглядаючи цю велич і цю Божественну красу”.

І як нам не вихвалити і не прославляти Пречисту Богородицю? Як нам не схилятися перед Тією, від Якої наш Спаситель народився на землі? Вона – основа нашої радості. Ми віруємо, що Спаситель ні в чому не може відмовити Своїй Матері, коли Вона заступається перед Ним за людей. Але треба бути гідними Її любові. Св. Григорій Богослов говорить: “Як хмара закриває сяйво сонячного проміння, так грішник, який не хоче визнати свої гріхи і зректися їх, закриває для себе проміння любові Божої та милосердя Божої Матері”. Тож відречімося своїх гріхів і відкріймо двері свого серця, щоб його зіграло проміння любові і милосердя Пресвятої Богородиці. Амінь.

(бр. Роман Ільницький, 2012 р.Б.)